

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І
МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни «Публічна служба в Україні»

на тему:

«ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ»

Студентки 2 курсу, групи 2АПУА
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»

Пустової Анастасії Олександрівни

Керівник: д. держ. упр., проф. **Лазор О. Д.**

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)

Підпис

Прізвище та ініціали

_____ (_____)

Підпис

Прізвище та ініціали

_____ (_____)

Підпис

Прізвище та ініціали

Вінниця-2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ.....	Ошибка! Закладка не определена.
1.1 Запобігання корупції у сфері публічної служби: підходи та механізми ...	Ошибка!
Закладка не определена.	
1.2. Причини виникнення корупції в публічній службі	Ошибка! Закладка не определена.
1.3. Законодавча база запобігання корупції в публічній службі	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 2. СИСТЕМА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ	Ошибка!
Закладка не определена.	
2.1. Антикорупційна інституційна база: структура та особливості діяльності.	Ошибка! Закладка не определена.
2.2. Механізми контролю та звітності публічних службовців	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 3. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД У ЗАПОБІГАННІ КОРУПЦІЇ ТА ЙОГО ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ В УКРАЇНІ	Ошибка! Закладка не определена.
ВИСНОВКИ.....	5
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	8

ВСТУП

Актуальність теми: запобігання корупції у сфері публічної служби є одним із головних напрямів підвищення ефективності державного управління, забезпечення прозорості та довіри громадян до органів влади. Корупція, яка проникає у всі рівні влади, не лише гальмує розвиток країни, а й підриває демократичні процеси, створюючи перешкоди для реалізації соціально-економічних реформ. Ця проблема посилюється нестабільністю політичної системи, неефективністю правоохоронних органів та судів, низьким рівнем громадського контролю і сприйняттям корупції як складової культури [4, с. 107–108]. За таких умов вирішення питання запобігання корупції у сфері публічної служби стає критично важливим для сталого розвитку та процвітання держави.

Сутність і стан розробки наукової проблеми: дослідження запобігання корупції у сфері публічної служби зосереджені на аналізі антикорупційних заходів, механізмів та законодавства. Значний внесок у розвиток теми зробили науковці, які вивчають міжнародний досвід та специфіку функціонування українських антикорупційних органів.

Автори, які займалися дослідженням теми: Малиновський В.Я. в підручнику "Публічна служба в Україні" досліджує механізми запобігання корупції в публічній службі, зокрема через впровадження етичних стандартів та ефективних органів контролю. У підручнику "Публічна служба" Серьогін С.М., Липовська Н.А., Бородін Є.І. досліджують теоретичні та практичні аспекти організації публічної служби в Україні, зокрема її функції, роль у державному управлінні та запобігання корупції. Питання впливу цифрових технологій на забезпечення прозорості функціонування та мінімізацію корупційних ризиків органів досліджували О.Я. Лазор, О.Д. Лазор, І.В.Зубар, А.В.Заболотний та І.Г. Юник [31].

Метою дослідження є вивчення особливостей корупції у сфері публічної служби та розробка рекомендацій для підвищення ефективності антикорупційних заходів в Україні.

Завдання дослідження:

- визначити сутність, види та причини корупції у сфері публічної служби;
- проаналізувати законодавчу базу запобігання корупції в публічній службі;
- розглянути структуру антикорупційної інституційної бази в Україні та особливості її діяльності;
- оцінити механізми контролю та звітності публічних службовців як інструмент запобігання корупції;
- дослідити європейський досвід та можливості впровадження міжнародних стандартів в Україні.

Об’єкт дослідження: корупційні процеси у сфері публічної служби в Україні.

Предмет дослідження: запобігання корупції у сфері публічної служби.

Методи дослідження: аналіз нормативно-правових актів, наукових статей, підручників, матеріалів науково-практичних конференцій та літератури; порівняльний аналіз міжнародного досвіду; системний аналіз для дослідження корупційних явищ та антикорупційних механізмів.

Структура роботи включає: вступ, три розділи, 5 підрозділів, висновки, список використаних джерел. Основна частина складає 28 сторінок. Загальний обсяг курсової роботи становить 31 сторінку. Перелік інформаційних джерел складається з 31 позиції.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження курсової роботи було досягнуто низку наукових і практичних результатів, спрямованих на аналіз та вдосконалення антикорупційних заходів у сфері публічної служби. Розглянуті завдання дозволили сформулювати цілісне розуміння сутності корупційних явищ, чинних законодавчих норм, а також досвіду боротьби з корупцією в Україні та інших країнах.

Визначення сутності та видів корупції у сфері публічної служби показало, що корупція є багатовимірним явищем. Види корупції включають хабарництво, шахрайство, зловживання владою, кумівство та інші форми використання службового становища для особистої вигоди. Аналіз причин корупції виявив, що недостатність контролю, низький рівень матеріального забезпечення та слабкі правові механізми сприяють її поширенню серед державних службовців. Відтак, зменшення рівня корупції потребує комплексних заходів як з боку держави, так і з боку суспільства.

Дослідження законодавчої бази України продемонструвало наявність основних правових актів, що спрямовані на запобігання корупції, таких як закони України «Про очищення влади», «Про запобігання корупції», «Про засади державної антикорупційної політики в Україні» та Правила етичної поведінки державних службовців. Однак, попри наявність законодавчої бази, в Україні спостерігається низький рівень практичного впровадження законів.

Дослідження показало, що діяльність НАБУ та НАЗК відображає значні зусилля держави у боротьбі з корупцією. Однак було виявлено, що ефективність роботи цих органів залишається недостатньою через слабкі інструменти впровадження законів, вплив політичних чинників та обмеженість ресурсів. Це вказує на необхідність як удосконалення їхньої організації, так і посилення незалежності та прозорості у їхній діяльності.

4. Ознайомлення із системою контролю та підзвітності в Україні продемонструвало, що вона базується на таких механізмах, як обов'язкове подання електронних декларацій про майно, доходи та фінансові зобов'язання публічних службовців, перевірку декларацій НАЗК, внутрішній контроль у відомствах, етичні

комісії, а також громадський контроль. Опубліковані дані в Єдиному державному реєстрі декларацій сприяють прозорості та дають можливість виявляти конфлікти інтересів. Водночас необхідно посилювати механізми відповідальності за порушення антикорупційного законодавства.

Аналіз європейського досвіду боротьби з корупцією продемонстрував позитивні результати країн, що впровадили такі заходи, як прозорість державних процедур, забезпечення незалежності антикорупційних органів та зміцнення судової системи. Зокрема, вивчення досвіду таких країн, як Швеція та Данія дозволило визначити, що особлива увага до запровадження системи контролю доходів посадовців, надання доступу до інформації про діяльність урядових структур та підвищення обізнаності населення щодо наслідків корупції є ключовими чинниками успіху. Таким чином, запровадження в Україні міжнародних стандартів та політики нульової толерантності до корупції сприятиме підвищенню ефективності антикорупційної стратегії.

Крім того, для покращення ситуації в Україні важливим є встановлення стійкої політичної волі та забезпечення стабільності політичної системи, яка зменшила б ризик зниження ефективності антикорупційних реформ. Структурні реформи в судовій системі та посилення громадського контролю мають вирішальне значення для забезпечення належного функціонування антикорупційних інституцій.

З практичної точки зору, впровадження комплексних освітніх програм для державних службовців та населення сприятиме формуванню антикорупційної культури, що є важливою складовою успішної боротьби з корупцією. Важливими є заходи, спрямовані на обов'язкове декларування доходів та майна посадовців, систематичний контроль фінансових звітів та посилення відповідальності за порушення антикорупційного законодавства. Такі заходи дозволять знизити рівень корупції на всіх рівнях влади.

Отже, загальний висновок роботи полягає в тому, що корупція у сфері публічної служби є складним соціальним явищем, що вимагає скоординованих зусиль, чіткого законодавства та міжнародної співпраці для її подолання. Рекомендації щодо вдосконалення антикорупційної політики України включають: забезпечення прозорості, розробку єдиної національної політики запобігання корупції, посилення

громадського контролю та сприяння міжнародному співробітництву. Впровадження запропонованих заходів та структурних змін дозволить підвищити ефективність публічної служби та сприятиме встановленню принципів верховенства права і демократії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко Л. В. Сутність явища «корупція» та причини її існування в Україні. *Право і суспільство*. 2016. № 3. С. 148-153.
2. В. Ковальчук. Соціальні аспекти подолання корупції в Україні. *Наукові записки НаУКМА*. № 6. 2021. с. 44-47.
3. Гура В. Корупція: поняття та види, причини виникнення. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 2. С. 73-81.
4. Дегтяр О. А. Антикорупційна політика: європейський досвід та українські виклики. *Наукові перспективи*. № 10(40) 2023. С. 101-110.
5. З
6. В
7. Звіт: перше півріччя 2024 року. URL: <https://nabu.gov.ua/activity/reports/pershe-pivrichchia-2024-roku/> (дата звернення: 08.11.2024).
8. І. Литвиненко. Інституційні механізми запобігання корупції у сфері публічної служби. *Журнал державно-управлінських досліджень* № 2, 2022. с. 56-60.
9. Калмиков Д. О., Сінченко Д. В., Сорока О. О., Хавронюк М. І., Шведова Г. Л. Запобігання корупції: методичні рекомендації для місцевих активістів. Київ: ФОП Москаленко О. М., 2017. 242 с.
10. Кустова Т. С. Сутність та ознаки корупційних злочинів в публічній службі в Україні. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2016. №4(31). С. 98-111.
11. Левченко В.Г. Досвід боротьби з корупцією в європейській судовій системі. Матер. міжнар. наук.-освітнього круглого столу студентів та молодих учених (м. Суми, 15-17 вересня 2017 р.) Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. С. 11-15.
12. Семенюк М. Етичні стандарти як основа антикорупційної культури в державній службі. *Юридичний вісник України*. № 5. 2021. с. 23-25.

Т

Д

Н

В

13.Малиновський В.Я. Публічна служба в Україні: підруч. К. : ВД «Кондор», 2018. 312 с.

14.Мусієнко О. П. Органи, що здійснюють адміністративні заходи запобігання та протидії корупції за новим антикорупційним законодавством України. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. №2. С.105-108.

Армаш Н., Базалук О., Бисага Ю., Вдовиченко Є. Запобігання корупції у державній службі: аналіз механізмів та стратегій. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*. № 4(51). 2021.

16. Непохитність та ефективність: результати роботи НАБУ і САП у першому півріччі 2024 року. URL: <https://nabu.gov.ua/go/news/nepokhytnist-ta-efektyvnist->

Буряк О. Антикорупційна політика в Україні: проблеми та перспективи. *Науковий журнал Львівського політехнічного університету*. № 3. 2020.

18.Поліщук О. М. С., Тептюк М. П. Вищий антикорупційний суд в системі судоустрою України. *Правовий дискурс* : матер. наук.-практ. конф. (м. Черкаси, 12 жовтня 2021 року). Черкаси : Видавець Третяков О. М., 2021. С. 172-173.

Про Вищий антикорупційний суд України: Закон України від 07.06.2018 № звернення: 08.11.2024).

Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 № 794-VIII.

21.Н

Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки: Закон України

23.Про Національне агентство з питань запобігання корупції. URL:

Р

24.Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14. 10.2014

Р. № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>

К

В

В

і

25. Про очищення влади: Закон України від 14.10.2014 р. № 1682-VII. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/1682-18>

26. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/1697-18>

27. Прокопів Б. Специфіка функціонування НАБУ та НАЗК у системі спеціалізованих антикорупційних органів України. *Актуальні проблеми правознавства*. Випуск 4 (16). 2018 р. С. 144-148.

28. Серьогін С.М., Липовська Н.А., Бородін Є.І. Публічна служба : навч. посіб. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 384с.

29.С

Є

31.Ѡ

ѡ

Ѣ

Ѥ

Ѧ

Ѩ

Ѭ

Ѯ

Ѱ

Ѳ

Ѵ

Ѷ

Ѹ

Ѻ

Ѽ

Ѿ

ѿ

ѻ

ѽ

ѿ

ѻ

ѽ